

קונגרס המתישבים היהודים בארגנטינה

המפורטים בשטר הקניה — שאינו מחייב את היקיא ולא בלום — מיד צוויה לו הסכנה שהשלטונות יסקיעו הקרקע פרשותו. היקיא בתור מוסד פילנתרופי שוקדת על כך שהמתישבים, השוודרים בלשונה — לא יתאחרו לחטיבה ארגונית חזקה, אשר תופיע לפניו ותציע בשעת הצורך את דרישותיהם המפורשות. היקיא שמה מבשולים רבים על דרך ארגונם העצמי של המתישבים וזכורה פעולתו הארגונית של המנוח ליאון חזנוביץ, אשר משרתי הפיקיא הלשינו עריו לפני הסט שלה לראות בו אנרכיסט החותר תחת שלמותה, והמששלה אסרה איתו והוציאהו באנית מלחמה לחוץ לארץ. והלא רק לפני ארבע שנים, בלופר אחרי שלשים שנה חמימות להתישבות יהודית בארגנטינה העירו המתישבים להתכנס לקונגרס הראשון.

למן הקונגרס הראשון הולכים ומתגלים בין המתישבים גומא חילוקי דעות על דרכי הארגון. היכוני דעות אלה נובעים מסצבם הכלכלי השונה של סוגי המתישבים ומובן שהמתישבים העניים רוצים להסוך את הרסתדרות למכשירם הם, שיסתיעו בו במלחמת קיומם הקשה. הקונגרס השלישי חזר להבליט את התנגדותו לעשמת השתדלנות וקבע במקומה את דרך המלחמה.

לפני שבועות אחדים נחכנס ברובה אשר בארגנטינה הקונגרס השלישי של המתישבים היהודים מטעם היקיא. בקונגרס הודגש, כי מצבם של המתישבים היהודים הוא שונה מזה של המתישבים שאינם יהודים, אם גם הכל נתקלים בקשיים כשיתפיים בשאלת המרנספורט, הפטורה, המלחמה בסחרים הרמאים והרוכל הכפרי, המלחמה במדיקי השדות ויחסה הארזיש של המשפלה, הנולת האשראי, הפטחה באחריות וכיו. ואם גם המתישבים היהודים אינם מתחבטים כאזויהם הבכתי יהודים בפובלימה הארורה של דרכי החכירה, הנהוגים במדינה זו. דרכים המביאים לרזי גישור בלתי צמחי של החיכרים מעל שרזויהם לאחר שעברום רכות בשנים, אעפ"י שהחוק מבטיח לכאורה הננה פלאה על כבושיו ועמלו של המתישב—בכך זאת אין מצבו של המתישב טוב משל הזוכר: זכות הבעלות המוחלטת של היהודי על קרקעו אינה ניתנת לו בחוקה החוזה אלא לאחר סילוק התשלומים כעבור שלשים שנה. אם במשך שלשים שנה אלה לוקים השדות בבצורה ואין בכוחו של המתישב לפרוע את שיעורי התשלומים במועדם, או שאין דאל ידו לקיים את אחד הסעיפים המרובים